(המשך מעמוד 17)

טון, שדחף למינוייה של ועדת חקירה ממ־שלתית, שלפי כתב מינוייה מונתה „לח־קור את השמועות בדבר מתן תשלומי כסף כדי להטות משחקים בליגה הלאומית.״

האם היו אלה תוצאות ומהלכי המישחקים האחרונים בליגה, שבפומבי ולעיני כל שמו ללעג ולקלס כל שיקולים ספורטאיים? האם היתה זו התפיסה הממשית הראשונה, ש־נעשתה בידי חוקרי משרד החקירות מו־דיעין אזרחי, של שחקנים שהיו מעורבים במכירת משחק בכסף? או האם היו אלה ההפגנות האלימות וההתפרעויות של או־הדי קבוצת בני־יהודה, שהביאו למסקנה, כי הגיעו מים עד נפש, יש לשים בלם להי־דרדרות, לפני שתהפוך לבעייה חברתית?

כך או כך, עובדה היא, שמה שלא נעשה תריסר שנים קודם לכן, למרות שהיו לכך אותן ההצדקות שהיו למינוי ועדת החקי־רה השנה, נעשה הקיץ. כך מונתה על ידי נשיא בית המשפט העליון הוועדה בהרכב שופט בית־הדין העליון הד״ר משה עציוני, עורך־דין משה בן־זאב ומזכיר התאחדות האיכרים יצחק זיו־אב, שזכתה לתואר „ועדת עציוני״.

תוך 13 ישיבותיה של הוועדה שנערכו עד כה (הוועדה תחדש את ישיבותיה ה־שבוע, אחרי פגרה קצרה), בהן הופיעו בפניה 29 עדים, הסתבר כי הבוץ בו שקע הכדורגל הישראלי עמוק יותר מכל מה שניתן היה לשער.

40 משחקים מכורים

★

ועדת עציוני תמשיך בחקירו־תיה, תסיק את מסקנותיה ותגבש את המלצותיה. אולם, כבר כיום ניתן לס־כם את משמעות הגילויים והמתחייב מהם.

צריך להיות ברור, שכל מה שנאמר בפני ועדת החקירה אינו אלא אפס קצה העובדות המהימות, שהתחוללו בשדה הכדורגל הישראלי בשנים האחרונות.

מה שנחשף עד כה, הן בעיקר עדויות שמיעה. טרם הופיע בפני הוועדה כדורג־לן אחד שהודה במכירת משחק והצביע על אלה שקנו אותו. גם ההאשמות שהוט־חו על ידי שלום ירקוני, איש המודיעין האזרחי, נגד כנופיות המהמרים בכרם התימנים ובשרון, הן האשמות נסיבתיות. עצם העובדה, שבישראל יכול בעל מועדון קלפים בו משחקים מדי לילה בסכומים של רבבות ל״י, להיות גם מנהל קבוצת כדורגל בליגה הלאומית, גם בעל תחנת ניחושי טוטו וגם מהמר בסכומים של רבבות ל״י (כפי שלדברי ירקוני הוא עמוס טוב, מנהל קבוצת שמשון), היא עובדה מחרידה. אבל עדויות ממשיות ש־סיפרו מי קנה משחקים, מי מכר, מי שילם ומי לקח את הכסף וכמה, טרם הועלו בפני הוועדה, פרט למקרה הידוע של מכירת המשחק בין בני יהודה לחד־רה. קשה גם לקוות שהם יועלו בפניה.

מטבען של עיסקות מעין אלה שהן נעשות בחשאי, ללא נוכחות עדים, ללא קבלות ומיסמכים העלולים לשמש הוכחות.

כך נוצר הרושם כאילו מדובר במכירת שלושה או ארבעה משחקים בלבד בליגה הלאומית, במחזורים האחרונים של הלי־גה, שבהם היו קשורות רק קבוצות המוע־מדות לירידה. מלבד המשחק בין בני־יהודה להפועל חדרה, שהוכרז כבר כ־מכור, נחקרים עתה שלושה משחקים נו־ספים החשודים כמכורים: הפועל תל־אביב — בני־יהודה (בו ניצחה בני יהו־דה 1:0); הכוח רמת־גן — הפועל חדרה (בו ניצחה חדרה 1:2); והמשחק בו ניצ־חה מכבי פתח־תקווה, במחזור האחרון של הליגה את הפועל ירושלים בתוצאה המפתיעה 1:5.

אולם, כפי שטוענים יודעי דבר, הרי מ־239 המשחקים שנערכו השנה בליגה הלאומית (משחק אחד לא התקיים בגלל אי־הופעה), חשודים לפחות כ־40 משחקים בכך, שנמכרו לקבוצה יריבה או למהמרי הטוטו. המכירות החלו עוד במחזורים ה־ראשונים של הליגה, הרבה לפני שנשקפה סכנת ירידה לאיזו קבוצה. ולהוציא שלוש ארבע קבוצות בליגה, אין כמעט קבוצה שלא היתה מעורבת במשחק מכור.

סדום של כדורגל

★

והי המציאות, למרות שלא ניתן להוכיחה בעדויות ומיסמכים. היא מצ־ביעה על כך שגם קבוצות כמו מכבי תל־אביב, הכוח רמת־גן, בית״ר ירושלים, ה־פועל חולון והפועל פתח־תקווה, ששמן אינו נקשר עתה במשחקים המכורים — גם הן, באמצעות חלק משחקניהן, היו קשורות במשחקי שחיתות.

וזוהי אולי המשמעות הנוראה ביותר של הגילויים הנחשפים בפני וסביב ועדת עצ־יוני. אין מדובר בקבוצה קטנה של שחק־נים מושחתים. אין מדובר רק במספר עסקנים רודפי בצע, או כנופיה בודדת של מהמרי טוטו, שדי בהרחקתה כדי לט־הר את האווירה. מדובר על שחיתות כללית, בה היו מעורבים בפועל ובידיעה עשרות כדורגלנים בכירים של הכדורגל הישראלי, מיטב עסקני הקבוצות, המאמ־נים הלאומיים ושאר הנספחים לכדורגל.

כולם ידעו, במידה פחותה או רבה של בטחון, ששמהו נורא מתרחש בכדורגל מדועע הם שתקו? מדוע נתנו יד לקשר מדוע הם שתקו? מדוע נתנו יד לקשר השתיקה? מדוע השלימו עם השחיתות?

בסדום הכדורגל הישראלי לא נמצא אפילו צדיק אחד, ויהיה זה כדורגלן, מא־מן או עסקן, שיקום ויאמר: ידי לא תהיה במעל הזה! אני לא אתן יד להונאה הג־דולה של כל ציבור חובבי הספורט!

איפוא היו עתונאי הספורט של ישראל, העטים כיום בתאווה לפרסם כל גילוי של מכירה? האם דיווח מישהו מהם על מש־חק שסיקר, כי הוא נראה לו כמכור או כבלתי ספורטאי? כולם, להוציא עתון זה, שהיה הראשון בחודש מרץ השנה להתריע על משחקים מכורים למהמרי הטוטו, נתנו פה לקשר השתיקה.

הכדורגלנים, העסקנים, העתונאים, האר־הדים השרופים החיים עם הקבוצות, ומנה־לי ההתאחדות לכדורגל — כולם ידעו וכולם שתקו.

אפילו היום, כשוועדת החקירה הממ־לכתית יושבת על הדוכן ומתאמצת לס־חוט מהעדים המופיעים בפניה עובדות; כאשר ברור שהכדורגל הישראלי לא יח־זור להיות מה שהיה בעבר גילויי הוע־דה — גם כיום אין אפילו כדורגלן אחד או עסקן קבוצה אחד, שירהיב עוז בנפשו ויבוא לספר את האמת. לכל היותר נמצ־אים כאלה המוכנים לבוא ולהעיד על שחיתותם של אחרים.

במצב כזה, יהיו אשר יהיו מסקנותיה של ועדת עציוני, אין עוד טעם לשקם או להמליץ המלצות לשיפורים. מאחר ש־מבנה הכדורגל כולו, ממסד ועד טפחות, הוא רקוב ומושחת, קיימת רק אפשרות אחת: להרוס את הכל כדי שניתן יהיה להקים במקומו מבנה חדש וטהור.

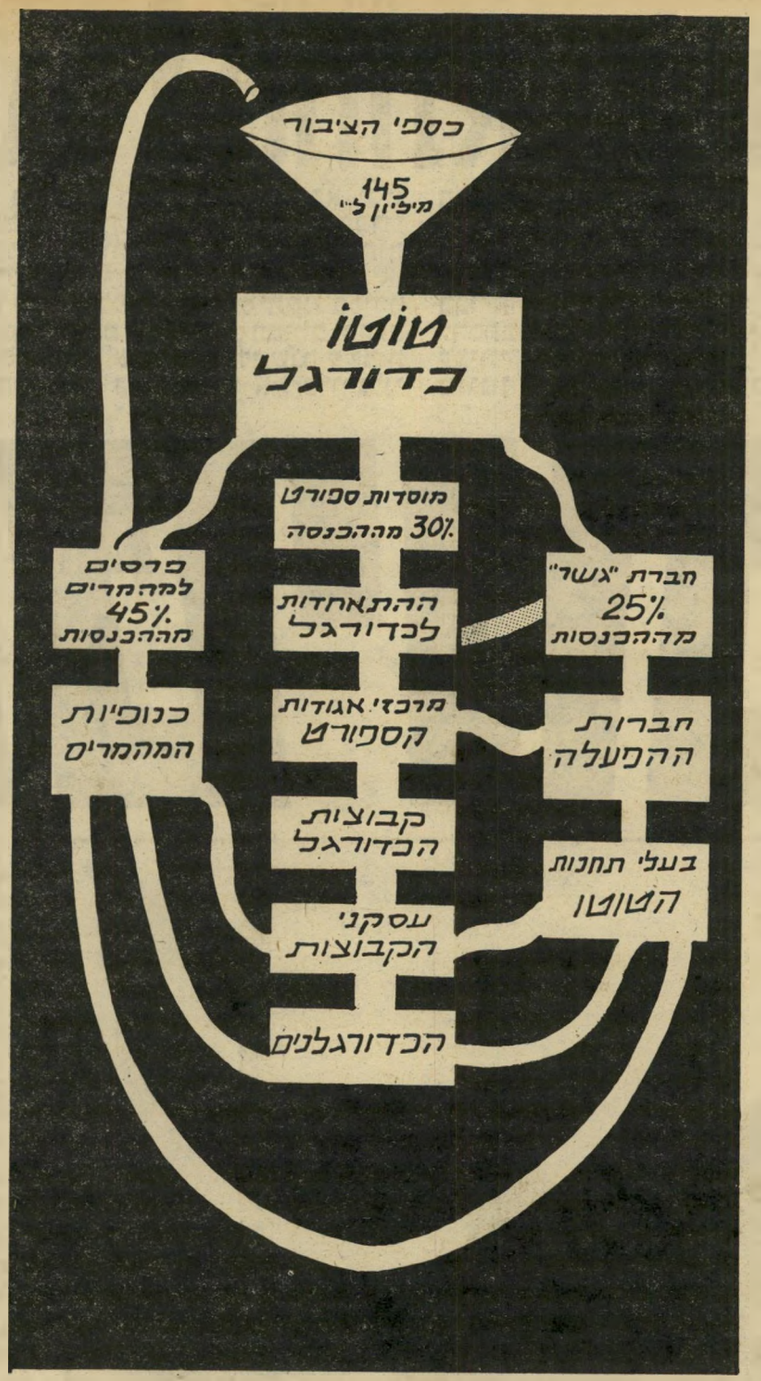

מכונת השחיתות

כך זורמים המיליונים בעורקיה של מכונת השחיתות של הטוטו, שהביאה להתמוטטות ספורט הכדורגל הישראלי. במשך 14 שנות קיומו, הזרימו אזרחי המדינה לטוטו סכום של 142 מיליון ל״י. רק חלק זעיר מסכום זה שימש לטיפוח הספורט ולשיפור מיתקנים. ההכנסה זרמה ללא פיקוח של ממש בשלושה צינורות עיקריים: הפרסים למהמרים, ההקצבות למוסדות הספורט, ודמי התפעול הגבוהים של חברת „גשר", המשותפת לבעלי „דיעות אחרונות" ולשני עסקני ספורט, שאחד מהם, ג׳רי בית הלוי, הוא גם חבר הנהלת התאחדות הכדורגל. למרכזי הספורט היתה גם הכנסה מחלקם בחברה „לקידום הספורט" שהיא חברה להפעלת סוכנויות הטוטו. מיספר רב של כדורגלנים ועסקני קבוצות נהנו מהטוטו לא רק כמהמרים, אלא כבעלי תחנות וכמשתפי פעולה עם כנופיות המהמרים.

דור המידבר — אבוד!

★

לכך זה יש לשים קץ!

שום תרופות ושום תחבושות פלאים לא יועילו. כאן דרוש איזמל מנתחים, כדי לחסל את שרשי הנגע.

יש להלאים את הטוטו, למסרו לניהול מוסד ממשלתי או ציבורי, תחת פיקוח מבקר המדינה.

יש לפזר את ההתאחדות לכדורגל, לש־לוח את עסקניה לגימלאות. יחד עם זאת יש לנטרל את הכדורגל מהשפעתם של המרכזים המפלגתיים. את שיקומו של ה־כדורגל יש למסור לרשות הספורט או למוסד ציבורי שיורכב מאנשים בעלי יושר ציבורי וזיקה אמיתית לספורט ולא לכסף וטובות הנאה אחרות.

ובעיקר — יש לטהר את האווירה בקרב הספורטאים עצמם. דור הכדורגלנים ה־נוכחי הוא אבוד. זהו דור המידבר. יש לדאוג לחינוכו של דור ספורטאים חדש, ברוח האידיאלים האמיתיים של הספורט.

מיליונים בלי פיקוח

★

שני גורמים לנגע השחיתות שהפך את הכדורגל הישראלי לסדום של הספורט:

● מנהיגיו, עסקני ומנהלי ההתאחדות הישראלית לכדורגל, שזרעו את זרעי השחיתות בקבוצות ובכדורגלנים, ושחל־קם מהווים עד היום סמל לשחיתות אישית.

● מפעל ניחושי הספורטוטו, שעצם מיבנהו נועד להעשיר אינטרסנטים מע־טים ובעלי חזקה על חשבון הציבור; ש־בדרכי ניהול כושלות, בביזבוז תפעולי וב־העדר כל פיקוח ציבורי או ספורטאי, הפך למטרה הבלעדית של ספורט הכדורגל הישראלי, במקום לשמש אמצעי לקידומו.

מנהלי ההתאחדות, שרובם הם עסקנים שעוד לפני 15 שנה היו פסולים לכהן בתפקידים ציבוריים, הם שותפים לניהול הטוטו. מנהלי קבוצות ושחקנים, הם אינ־טרסנטים ישירים לא במשחקים אלא ב־עסקי הטוטו. הם מהמרים על המשחקים שבהם הם משתתפים ושיש להם היכולת לקבוע את תוצאותיהם.

אך אם הטוטו הוא אבי כל חטאת ב־כדורגל הישראלי, הרי העסקנים הם אמו מולידתו.

אלה המנהיגים כיום את הכדורגל הישי־ראלי, הם אלה שמראשית המדינה הנציחו את משטר הפיספוס־פיפטי המפלגתי, הפכו לאחר מכן את הספורט לשלוחה של ה־חיים הפוליטיים במדינה, טמנו ראשיהם כבנות־יענה והתעלמו במשך 15 שנים לפחות מכך שהחובבנות בכדורגל הישר־אלי פשטה את הרגל ומתה.

הם שנתנו את הדוגמא כי בשם הספורט הישראלי מותר לשקר, לרמות ולעקוף את חוקי המדינה. הם שהנהיגו את התש־לומים מתחת לשולחן; את הברחות הכס־פים לחו״ל; את מסעי הקניות ברחבי העולם; את ההתחמקויות מתשלום מכס בארץ ואת הונאת מס ההכנסה.

כדורגלנים הולכים ובאים, קבוצות עו־לות ויורדות, מאמנים נולדים ומתים — אך העסקנים תמיד נשארים.

לפני 13 שנים, ב־1958, בעקבות מסע החרפה של נבחרת הכדורגל הישראלית למשחקי אסיה בטוקיו, הוקמה ועדת חקי־רה, שהגישה המלצות לטיהור האווירה בכדורגל הישראלי. בעקבות מסקנות אלה התפטר מזכיר ההתאחדות, מיכאל („מי־קה") אלמוג מתפקידו. במקומו מונה אז כמזכיר צבי ברים. והנה, שום דבר לא השתנה. השבוע, אחרי 13 שנים, החליט מרכז הפועל כי אם יהיה צורך להחליף את נציגיו בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, יהיה זה מיכה אלמוג שיחליף את אחד מנציגי הפועל בהתאחדות. היתה זו דוג־מא נוספת כיצד משטים מרכזי הספורט המפלגתיים באזרחי ישראל, מהתלים בהם וגונבים את דעתם.